

Jaarverslag 2016

Kreeften en krabben

In het begin van het jaar is onze correspondentie met de staatssecretaris van Economische Zaken voortgezet. Wij willen een verbod op het levend koken van kreeften en krabben en een nader onderzoek naar de gewenste werking van de crustastun, een verdoovingsapparaat wat al in een aantal landen wordt gebruikt. De staatssecretaris is echter van mening dat nog niet voldoende is aangetoond dat kreeften en krabben pijn kunnen ervaren. Ook vindt hij dat het maar om een relatief klein aantal dieren gaat (rond de twee miljoen per jaar, dat is meer dan vijfduizend per dag!). De staatssecretaris is niet bereid tot een gesprek met ons. Het meest recente - onzes inziens niet valide - argument van het Ministerie van EZ is dat het al geld besteedt aan de ontwikkeling van verdoovingsapparatuur voor platvissen.

In november hebben we ingesproken in een vergadering van de raadscommissie Wonen van gemeente Amsterdam. In die vergadering werd het voorstel van de Partij voor de Dieren besproken om de verkoop van levende kreeften en krabben op Amsterdamse markten te verbieden. Ter voorbereiding hadden we fotomateriaal hiervan gemaakt. Eerder hadden we al een zgn. flitspresentatie gegeven op een conferentie dierenwelzijn en handhaving van gemeente Amsterdam. Een aantal gemeenteraadsleden vond het beter om zo'n verbod landelijk te regelen. Wij menen dat gemeente Amsterdam als vergunninghouder voor de markten hier een eigen verantwoordelijkheid heeft. Een Amsterdams verbod zou zeker ook verboden in andere gemeenten of zelfs een landelijk verbod kunnen bevorderen.

Zeevisserij

Het overgrote deel van de in zee gevangen vissen heeft een zware doodstrijd gestreden, zowel door de manier van vangen in reusachtige netten, waarin de gevangen vissen urenlang worden meegesleept als de ruwe manier van doden op de schepen. Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat veel vissen eenmaal aan boord van een schip een groot aantal minuten en soms zelfs uren bij bewustzijn blijven, zelfs als ze op ijs gelegd worden. De Vissenbescherming wil

dat er andere vangstmethodes worden ontwikkeld waardoor vissen veel minder lijden. Ook ijveren we er samen met de Dierenbescherming voor dat bedwelmingsmethoden gebruikt worden waarbij de vissen voorafgaand aan het doden, net zoals landbouwhuisdieren, binnen één seconde bedwelmd worden.

In juni hebben we het rapport *Over het welzijn van in zee gevangen vis* naar een groot aantal organisaties en personen verstuurd, zoals visserij-, natuur- en milieuorganisaties; politici, onderzoekers en dierenartsen en de pers. Dit rapport is het resultaat van een tweejarig onderzoeksproject van de Wetenschapswinkel van de Universiteit Wageningen, geïnitieerd door de Vissenbescherming, en gaat over vissenwelzijn in de zeevisserij en over hoe dat welzijn te verbeteren. Door verspreiding van het rapport en een uitnodiging om hier nader over te spreken, willen we bevorderen dat men zich in de visserijsector actief met het leed van de vissen bezig gaat houden en de gebruikte vismethoden gaat aanpassen.

Werkgroep Vissenwelzijn van Eurogroup for Animals

De werkgroep Vissenwelzijn van Eurogroup for Animals (een Europese overkoepeling van dierenbeschermingsorganisaties) bestaat sinds november 2014 en onze vertegenwoordiger is daar voorzitter van. Het doel van deze werkgroep is om in heel Europa aandacht te vragen voor het enorme lijden van vissen door de huidige ruwe vangst- en dodingsmethoden en te stimuleren dat die vervangen worden door methoden die de vissen veel minder doen lijden. Ook richt de werkgroep zich op de aquacultuur, met name op de voor de dieren onacceptabele leefomstandigheden die daar heersen. In 2016 is een lobbydocument vastgesteld waarmee de werkgroep bij Europese instellingen en politici gaat pleiten voor verbeteringen van het vissenwelzijn. Het levend koken van kreeften en krabben is ook een onderwerp waar de werkgroep zich mee bezighoudt. Het is van het grootste belang dat op korte termijn wetenschappelijk onderzoek start om te komen tot een algemeen geaccepteerde en effectieve bedwelmingsmethode voor deze dieren.

In 2016 hebben we een goed gesprek gevoerd met Tesco, de op één na grootste supermarkt ter wereld en een grote afnemer van vis. Ook hebben we samen met de Dierenbescherming met Abert Heijn gesproken. Dit heeft nadien bij Albert Heijn tot het project “dierenwelzijn kweekvis” geleid.

Europese adviesraad voor aquacultuur

We zijn lid geworden van de Aquaculture Advisory Council (AAC). Deze in 2016 opgerichte Europese adviesraad bestaat voor 60% uit vertegenwoordigers en bedrijven uit de aquacultuursector en voor 40% uit natuur- en dierenbeschermingsorganisaties. Het belangrijkste doel van de AAC is een duurzame ontwikkeling van de Europese aquacultuur te bevorderen door het voorbereiden en verschaffen van advies voor onderwerpen uit de aquacultuur. De AAC heeft drie werkgroepen: schelpdieren, vissen en horizontale onderwerpen (onderwerpen die zowel voor de viskweek als voor de schelpdierkweek van belang zijn). Daarnaast is er een uitvoerende commissie. Wij hebben zitting genomen in alle drie de werkgroepen en in de uitvoerende commissie. Van de werkgroep schelpdieren is onze vertegenwoordiger vicevoorzitter. Door plaats te nemen in deze adviesraad kunnen we de welzijnsproblemen in de aquacultuur (veel te hoge dichtheden, geen mogelijkheden voor natuurlijk gedrag, geen rust, geen schuilplaatsen) en het bedwelmen van de dieren voor het doden bediscussiëren met de vertegenwoordigers van de Europese aquacultuur.

Dierencoalitie

De Vissenbescherming nam deel aan het overleg binnen de Dierencoalitie, bestaande uit 15 dierenwelzijnsorganisaties. Er werd geregeld input geleverd voor de politieke lobbywerkzaamheden van de Dierencoalitie.

Enquête

In april hebben we in samenwerking met de Dierenbescherming een landelijke enquête uit laten voeren om inzicht te verkrijgen in de publieke meningsvorming over de manier waarop kreeften, krabben en vissen worden gedood voor consumptie. De uitkomsten kunnen we gebruiken in lobby en voorlichting. Het onderzoek is uitgevoerd door Motivaction International op basis van vragen die wij hebben opgesteld. Een paar uitkomsten:

- 67% van de Nederlandse bevolking denkt dat kreeften en krabben pijn kunnen ervaren; 3% denkt van niet
- 58% vindt dat het onverdoofd doden van krabben en kreeften verboden moet worden; 13% is tegen zo'n verbod

De enquête is al gebruikt in een raadscommissie van gemeente Amsterdam waarin gesproken werd over een voorstel van de Partij voor de Dieren om de verkoop van kreeften en krabben op Amsterdamse markten te verbieden.

Inschakeling Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit

Naar aanleiding van een melding over kreeften die bij een restaurant buiten in de volle zon, in een kale bak en met vastgebonden scharen lagen, hebben we het betreffende restaurant aangeschreven. Toen het restaurant niet reageerde, hebben we de situatie uitvoerig met de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) besproken en haar schriftelijk gevraagd stelling te nemen tegen deze behandeling van kreeften in restaurants en op markten en hiertegen op te treden. Een tweede onderwerp waarop we de NVWA proberen te overtuigen om op te treden, betreft de goudviskom. We schreven eerder al zonder resultaat twee bedrijven aan die een vis in een kleine goudviskom hielden.

De NVWA heeft de rest van het jaar en nog langer nodig gehad om tot stellingnames te komen. Daarbij heeft zij met de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) gesproken. M.b.t. de huisvesting van goudvissen kiezen NVWA en RVO voor voorlichting (en hebben dit ondertussen ook gedaan); het antwoord m.b.t. de behandeling van kreeften en krabben was teleurstellender. We corresponderen nog verder met de NVWA.

Voorlichting

De Vissenbescherming was in juni met een stand aanwezig op de Wereld Oceaan Dag in Hazerswoude, in oktober op de tweedaagse Veggie Fair in Lisserbroek en op 4 december op het VegFest in Utrecht.

Op de website werden diverse artikelen gepubliceerd. Op onze Facebookpagina hebben we deze artikelen gedeeld met onze volgers. Verder hebben we interessante berichten over vissen en andere in de zee levende dieren van andere organisaties gedeeld op Facebook. We hebben hiermee geprobeerd de affiniteit met vissen, kreeften en krabben bij onze volgers te vergroten.

Er werden drie elektronische nieuwsbrieven verstuurd naar donateurs en belangstellenden. In september is ons blad *Vissenwelzijn* (nr. 3, 2016) naar de donateurs en belangstellenden verstuurd. In oktober is het elektronisch verstuurd naar alle vertegenwoordigers van de Partij voor de Dieren, naar diverse dieren- en milieubeschermingsorganisaties en naar de pers.

Gedurende het jaar werden vragen van particulieren beantwoord, werd er gereageerd op berichten in de media en zijn er persberichten verstuurd.

Bestuur

Het bestuur bestond in 2016 uit de volgende personen: Ton Dekker (voorzitter), Mary de Witt (secretaris), Marijke Santen (penningmeester), Paul Denekamp en Saskia Bakker.

Financiën

De kascommissie keurde het financieel verslag van 2015 goed. In januari was onze vaste sponsor Stichting Menodi genoodzaakt te stoppen. Wij willen Menodi hartelijk bedanken voor de jarenlange financiële steun.

Ook bedanken we onze donateurs, vrijwilligers en onze andere sponsor, Kame BV, voor hun steun.